

Agnieszka Tomaszewska

Obowiązek udostępnienia posłowi przez Państwową Inspekcję Pracy protokołu pokontrolnego z kontroli zakładu pracy i zaleceń pokontrolnych, w świetle przepisów ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora¹

Obligation of the National Labour Inspectorate to make available to a deputy the post-inspection report of an inspection of a workplace and the post-inspection recommendations, in light of the Act on the Exercise of the Mandate of a Deputy or Senator

A Deputy may not obtain information from the National Labour Inspectorate under Article 19 of the Act on the Exercise of the Mandate of a Deputy or Senator. However, he or she may exercise the right to obtain information or explanations from representatives of the relevant state and local government bodies and institutions pursuant to Article 16 of the above Act. It is also possible to use the right of access to public information to obtain information about the activities of the National Labour Inspectorate.

Keywords: National Labour Inspectorate, mandate, deputy

Poseł nie może pozyskiwać informacji od Państwowej Inspekcji Pracy na podstawie art. 19 ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora. Może natomiast skorzystać z prawa do uzyskania informacji lub wyjaśnień od przedstawicieli właściwych organów i instytucji państwowych oraz samorządowych na podstawie art. 16 tej ustawy. W celu zdobycia informacji o działalności Państwowej Inspekcji Pracy możliwe jest także wykorzystanie prawa do dostępu do informacji publicznej.

Słowa kluczowe: Państwowa Inspekcja Pracy, mandat, poseł

Radca prawny, ekspert ds. legislacji Biura Analiz Sejmowych ■
Kancelaria Sejmu, Biuro Analiz Sejmowych, Wydział Analiz Prawnych, Zespół Prawa Prywatnego, WARSZAWA, POLSKA ■
agnieszka.tomaszewska@sejm.gov.pl ■ <https://orcid.org/0000-0001-9524-8671>

Przedmiot opinii

Przedmiotem opinii jest odpowiedź na następujące pytanie: „czy Państwowa Inspekcja Pracy znajduje się w kręgu podmiotów, do których parlamentarzysta

¹ *Opinia prawna dotycząca udostępnienia posłowi przez Państwową Inspekcję Pracy protokołu pokontrolnego z kontroli zakładu pracy i zaleceń pokontrolnych na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora sporządzona 16 lutego 2023 r. na zlecenie posła Koalicyjnego Klubu Poselskiego Lewicy (Nowa Lewica, Razem); BAS-WAP-112/23.*

może zwracać się o informację i materiały w rozumieniu art. 19 ustawy o wykonywaniu mandatu? W razie negatywnej odpowiedzi na powyższe pytanie [prośba] o wskazanie alternatywnych rozwiązań dot. realizacji celu w postaci udostępniania parlamentarzyście protokołów z kontroli zakładu pracy i zaleceń pokontrolnych”.

Niniejsza opinia nie odnosi się do konkretnego stanu faktycznego, lecz stanowi analizę stanu prawnego pod kątem problemów sformułowanych w pytaniu. Przedstawione w niej stanowisko nie wiąże ani organów władzy publicznej, ani innych podmiotów.

W opinii uwzględniono przepisy następujących aktów prawnych obowiązujących w dniu jej sporządzenia:

- ustawy z 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora, t.j. Dz.U. 2022, poz. 1339; dalej: u.w.m.p.s.,
- ustawy z 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy, t.j. Dz.U. 2022, poz. 1614, ze zm.; dalej: ustawa o PIP,
- ustawy z 23 marca 2022 r. o dostępie do informacji publicznej, Dz.U. poz. 902; dalej: u.d.i.p.,
- uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, t.j. M.P. 2021, poz. 483, ze zm.; dalej: regulamin Sejmu.

Uzasadnienie

1. Zgodnie z art. 19 ust. 1 u.w.m.p.s. „[w] wykonywaniu mandatu poseł lub senator ma prawo, jeżeli nie narusza dóbr osobistych innych osób, do uzyskiwania informacji i materiałów, wstępu do pomieszczeń, w których znajdują się te informacje i materiały, oraz wglądu w działalność organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego, a także spółek z udziałem Skarbu Państwa oraz zakładów i przedsiębiorstw państwowych i samorządowych, z zachowaniem przepisów o tajemnicy prawnie chronionej”. Jak wynika z tego przepisu, kontroli poselskiej podlegają:

- organy administracji rządowej,
- organy samorządu terytorialnego,
- spółki z udziałem Skarbu Państwa,
- zakłady i przedsiębiorstwa państwowe i samorządowe.

Punktem wyjścia dla odpowiedzi na pytanie o zakres uprawnień poselskich wobec Państwowej Inspekcji Pracy powinno być ustalenie statusu ustrojowego tego podmiotu. Jak stanowi art. 1 ustawy o PIP: „Państwowa Inspekcja Pracy jest organem powołanym do sprawowania nadzoru i kontroli przestrzegania prawa pracy, w szczególności przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, a także przepisów dotyczących legalności zatrudnienia i innej pracy zarobkowej w za-

kresie określonym w ustawie”. Zgodnie z art. 2 tej ustawy „Państwowa Inspekcja Pracy podlega Sejmowi” (zdanie pierwsze), a „[n]adzór nad Państwową Inspekcją Pracy w zakresie określonym w ustawie sprawuje Rada Ochrony Pracy” (zdanie drugie). Warto dodać, że w skład Rady Ochrony Pracy, których członków powołuje i odwołuje Marszałek Sejmu (art. 7 ust. 3), wchodzi osoby między innymi spośród posłów i senatorów (art. 7 ust. 4).

Biorąc pod uwagę powyższe, należy uznać, że Państwowa Inspekcja Pracy nie jest organem samorządu terytorialnego, spółką z udziałem Skarbu Państwa ani zakładem czy przedsiębiorstwem państwowym lub samorządowym. Ponadto, jak podkreślano w dotychczasowych opiniach BAS, nie może być także uznana za część administracji rządowej, ponieważ podlega Sejmowi². Pogląd taki jest także prezentowany w literaturze, gdzie wskazuje się, że „[m]ówiąc o podporządkowaniu PIP Sejmowi, nie można tej podległości oceniać w kategoriach bieżącego kierowania i władczych ingerencji. Podporządkowanie Sejmowi ma charakter ogólnoustrojowy, polegający na umiejscowieniu Inspekcji poza administracją rządową”³, czy też, że „[w] obowiązującym w Polsce stanie prawnym PIP nie wchodzi ani w skład administracji rządowej (podległej Radzie Ministrów), ani w skład administracji samorządowej”⁴.

Z powyższego wynika, że Państwowa Inspekcja Pracy nie należy do kręgu podmiotów wskazanych w art. 19 ust. 1 u.w.m.p.s. Tym samym w stosunku do Państwowej Inspekcji Pracy poseł nie może wykonywać uprawnień, o których mowa w tym przepisie.

2. Ustawa o wykonywaniu mandatu posła i senatora przyznaje posłom kilka odrębnych uprawnień kontrolnych. W kontekście analizowanego zagadnienia, obok uprawnienia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 u.w.m.p.s., wskazać można art. 16 u.w.m.p.s. Zgodnie z ust. 1 tego artykułu „posłowie i senatorowie mają prawo uzyskiwać od członków Rady Ministrów oraz przedstawicieli właściwych organów i instytucji państwowych i samorządowych informacje i wyjaśnienia w sprawach wynikających z wykonywania obowiązków poselskich lub se-

² P. Czarny, *Opinia prawna dotycząca obowiązku udzielania posłom informacji przez przedstawicieli organów państwowych*, 28 marca 2019 r., BAS-WAKiU 547/19; zob. także: P. Chybalski, *Opinia prawna w sprawie uprawnień poselskich wynikających z art. 19 oraz art. 20 ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora (analiza problemów szczegółowych)*, 19 lutego 2019 r., BAS-WAKiU 98/19; R. Dubowski, *Opinia prawna dotycząca udostępnienia posłowi przez okręgowy inspektorat pracy protokołu pokontrolnego z kontroli w NZOZ na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora*, 31 stycznia 2023 r., BAS-WAP-60/23.

³ K. Antolak-Szymański, *Komentarz do art. 2 [w:] Ustawa o Państwowej Inspekcji Pracy. Komentarz*, red. K. Antolak-Szymański, T. Niedziński, 2016, Legalis, i wskazana tam literatura.

⁴ K. Łapiński, *Komentarz do art. 2 [w:] Ustawa o Państwowej Inspekcji Pracy*, red. K. Walczak, 2022, Legalis.

natorskich”. Jak stanowi natomiast art. 16 ust. 2 u.w.m.p.s., „członkowie Rady Ministrów oraz przedstawiciele właściwych organów i instytucji państwowych i samorządowych, organizacji społecznych, zakładów i przedsiębiorstw państwowych i samorządowych, spółek prawa handlowego z udziałem państwowych lub komunalnych osób prawnych są obowiązani przedstawiać informacje i wyjaśnienia na żądanie stałych i nadzwyczajnych komisji sejmowych i senackich, w sprawach będących przedmiotem ich zakresu działania”. Z powyższym uprawnieniem koresponduje art. 153 regulaminu Sejmu, zgodnie z którym „na żądanie prezydium komisji ministrowie oraz kierownicy naczelnych organów administracji państwowej, a także kierownicy innych urzędów i instytucji państwowych są obowiązani przedstawiać sprawozdania i udzielać informacji oraz uczestniczyć w posiedzeniach komisji, na których rozpatrywane są sprawy dotyczące ich zakresu działania. Osoby te mogą upoważnić pisemnie swego przedstawiciela do udziału w posiedzeniu”. Przepis art. 16 u.w.m.p.s. przewiduje zatem dwa uprawnienia posłów, których istotą jest zapewnienie możliwości uzyskiwania niezbędnych informacji i wyjaśnień. Elementem różnicującym te uprawnienia jest to, że jedno z nich może być realizowane bezpośrednio przez parlamentarzystów (ust. 1), drugie zaś odbywać się może za pośrednictwem właściwych komisji sejmowych (ust. 2)⁵.

Zakres podmiotów, które są zobowiązane do udzielania posłom i senatorom stosownych informacji i wyjaśnień na podstawie art. 16 ust. 1 u.w.m.p.s., jest szeroki. W literaturze wskazuje się, że wynikające z tego przepisu obowiązki odnoszą się obok administracji rządowej i samorządowej również do „innych podmiotów państwowych, które znajdują się poza strukturą administracji rządowej, a wykonują zadania z zakresu administracji publicznej. W efekcie chodzi tu zarówno o organy administracji rządowej, jak i te organy i instytucje, które niezależnie od rządu realizują funkcje z zakresu administracji, jak np. przedstawiciele Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. Ponadto również trzeba przyjąć, że podobne obowiązki dotyczą także tych organów i instytucji państwowych, które organizacyjnie lub funkcjonalnie są powiązane z parlamentem (np. Najwyższa Izba Kontroli)”⁶. Biorąc pod uwagę status Państwowej Inspekcji Pracy, należy uznać, że możliwość uzyskiwania przez posła informacji i wyjaśnień od tego podmiotu w trybie art. 16 ust. 1 u.w.m.p.s. nie jest wykluczona.

Co jednak istotne, żądane przez posła informacje i wyjaśnienia muszą mieć związek z wykonywaniem praw i obowiązków poselskich w Sejmie. W literaturze podkreśla się, że „art. 16 u.w.m.p.s. umiejscowiony został w rozdziale trzecim, który zatytułowany został «Prawa i obowiązki posłów i senatorów w Sejmie i w Senacie», natomiast art. 19 i 20 u.w.m.p.s. w rozdziale czwartym «Inne prawa

⁵ P. Uziębło, Komentarz do art. 16 [w:] K. Grajewski, J. Stelina, P. Uziębło, *Komentarz do ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora*, 2014, LEX.

⁶ *Ibidem*.

i obowiązki posłów i senatorów». Na tej podstawie formułuje się wniosek, że z uprawnień wskazanych w art. 16 u.w.m.p.s. ustawy poseł powinien korzystać w związku ze swoją aktywnością w Sejmie i jego organach (gł. przygotowaniem wystąpień w izbie i w komisjach, przygotowaniem projektów ustaw lub uchwał, jak również propozycji poprawek do nich – zob. art. 14 ustawy), natomiast w przypadku art. 19 i art. 20 u.w.m.p.s. tego rodzaju związek nie jest istotny⁷. Jak się zatem przyjmuje, prawo to związane jest z działalnością posła wykonywaną „w Sejmie”⁸. Tytułem przykładu wskazuje się potrzebę uzyskania danych niezbędnych do zgłoszenia poprawek do projektów ustaw czy skierowania interpelacji, zapytań lub pytań w sprawach bieżących⁹.

Należy także zauważyć, że zakres obowiązków informacyjnych wynikający z art. 19 ust. 1 u.w.m.p.s. i art. 16 ust. 1 u.w.m.p.s. jest różny. Uregulowane w art. 19 ust. 1 u.w.m.p.s. uprawnienie obejmuje prawo do „uzyskiwania informacji i materiałów” oraz „wstępu do pomieszczeń, w których znajdują się te informacje i materiały”. Z kolei w przypadku określonym art. 16 ust. 1 u.w.m.p.s. dotyczy ono „informacji i wyjaśnień”. Jak się wydaje, zakres wynikających z art. 16 ust. 1 u.w.m.p.s. uprawnień nie jest tak szeroki jak uprawnień z art. 19 ust. 1 u.w.m.p.s. W szczególności podmioty wymienione w art. 19 ust. 1 u.w.m.p.s. mają obowiązek przekazywania posłom nie tylko informacji, ale także udostępnienia im materiałów. W literaturze wskazuje się, że pod pojęciem „materiałów” rozumieć należy „nośniki” (dokumenty, przedmioty lub ich części), które pozwalają na dekodowanie informacji na podstawie danych w nich zawartych¹⁰. Natomiast obowiązki wynikające z art. 16 ust. 1 u.w.m.p.s. nie dotyczą tak pojmowanych materiałów¹¹. W kontekście pytań przedstawionych na początku opinii należy zatem podkreślić, że prawo uzyskiwania informacji i wyjaśnień nie oznacza automatycznie obowiązku przedstawienia dokumentów. O ile zatem zakres uprawnień wynikających z art. 16 ust. 1 u.w.m.p.s. obejmuje możliwość uzyskania od Państwowej Inspekcji Pracy informacji i wyjaśnień dotyczących kontroli zakładu pracy, o tyle nie może być utożsamiany z żądaniem udostępnienia protokołów pokontrolnych.

3. Zgodnie z art. 2 ust. 1 u.d.i.p. prawo dostępu do informacji publicznej przysługuje „każdemu”¹². Jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny, „używając

⁷ P. Czarny, *Opinia prawna*, *op. cit.*

⁸ Zob. np. P. Chybalski, *Opinia prawna w sprawie dopuszczalności uznania państwowych instytucji kultury za potencjalnych adresatów poselskich uprawnień przewidzianych w art. 16 ust. 1, art. 19 ust. 1 oraz art. 20 ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora*, 5 lipca 2022 r., BAS-WAP-1342/22.

⁹ P. Uziębło, *Komentarz do art. 16, op. cit.*

¹⁰ P. Uziębło, *Komentarz do art. 19 [w:] K. Grajewski, J. Stelina, P. Uziębło, Komentarz do ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora*, 2014, LEX.

¹¹ P. Czarny, *Opinia prawna*, *op. cit.*

¹² Art. 2 ust. 1: „Każdemu przysługuje, z zastrzeżeniem art. 5, prawo dostępu do informacji publicznej, zwane dalej «prawem do informacji publicznej»”.

w art. 2 ust. 1 pojęcia «każdemu», ustawodawca precyzuje zastrzeżone w Konstytucji obywatelskie uprawnienie, wskazując, że każdy może z niego skorzystać na określonych w tej ustawie zasadach. Przy czym owo «każdy» należy rozumieć jako każdy człowiek lub podmiot prawa prywatnego. Termin «każdy» nie może być inaczej rozumiany, zważywszy cel i sens ustawy o dostępie do informacji publicznej, przyjętej przecież dla urzeczywistnienia idei transparentności władzy publicznej. Takie rozumienie pojęcia «każdemu» potwierdza stanowisko Trybunału Konstytucyjnego, zaprezentowane w wyroku z dnia 25 maja 2009 r. o sygn. akt SK 54/08 [...] zgodnie z którym «termin 'każdy' obejmuje osoby fizyczne, a także osoby prawne prawa prywatnego w zakresie praw konstytucyjnych, które przysługują osobom prawnym», wyrok NSA z 16 grudnia 2009 r., sygn. akt I OSK 1002/09.

W opiniach BAS prezentowane jest stanowisko, że posłowie mogą korzystać z prawa dostępu do informacji przewidzianego w ustawie o dostępie do informacji publicznej „niezależnie od uprawnień przewidzianych w UWMPS [ustawie o wykonywaniu mandatu posła i senatora – dopisek A.T.], czyli dodatkowo”¹³. W wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z 11 stycznia 2017 r., sygn. akt IV SA/Gl 911/16, stwierdzono: „Prawo dostępu do informacji publicznej, co jest poza sporem, przysługuje każdemu (art. 2 ust. 1 u.d.i.p.), ale [...] osoba sprawująca mandat poselski ma w tym zakresie szersze uprawnienia niż obywatel nie będący posłem. Wnioskodawca występujący z wnioskiem o udzielenie informacji publicznej pełni funkcję Posła na Sejm RP realizuje swoje prawo do informacji i materiałów objętych wnioskiem w trybie art. 16 ust. 1 i art. 19 ust. 1 i ust. 2 ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora [...], co nie stoi w sprzeczności z trybem regulowanym w art. 2 ust. 1 u.d.i.p., a jest w relacji prawnej do niego *lex specialis*. Bez znaczenia jest przy tym to, na jaką podstawę prawną powołuje się wnioskodawca jeżeli w żądaniu swoim, czyli we wniosku, wykazuje posiadany mandat. Sprawowanie mandatu poselskiego nie wyłącza oczywiście prawa danego posła, jako osoby fizycznej do wystąpienia o dostęp do informacji publicznej, jak każdemu obywatelowi. Jeżeli jednak wniosek sporządzony jest przez osobę sprawującą funkcję Posła na Sejm, używającą druków sejmowych i pieczętki poselskiej, a nadto [...] wskazującą do korespondencji adres biura poselskiego, to wniosek taki jako związany z wykonywaniem mandatu posła wymaga poddania go ocenie w aspekcie wykonania zadań wynikających z posiadanego mandatu [...]”. Z kolei w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z 18 stycznia 2017 r., sygn. akt IV SA/Gl 979/16, stwier-

¹³ Zob. szerzej: I. Galinska-Rączy, *Opinia prawna w sprawie możliwości występowania przez posłów do Państwowej Inspekcji Pracy o udostępnienie informacji publicznej oraz kwalifikowania posłów jako podmiotów zobowiązanych do udzielania informacji publicznej*, 28 października 2020 r., BAS-WAP-1738/20, s. 4, i wskazana tam literatura i orzecznictwo.

dzono, że „[w] przypadku złożenia przez parlamentarzystę wniosku o udzielenie informacji podmiot prowadzący postępowanie obowiązany jest ustalić, czy w ramach tego postępowania wnioskodawca występuje jako osoba fizyczna korzystająca jak każda inna z prawa dostępu do informacji publicznej przewidzianego w art. 61 Konstytucji i w ustawie o dostępie do informacji publicznej, czy też jako funkcjonariusz publiczny korzystający z uprawnień przewidzianych treścią art. 16 i 19 ustawy z 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora”.

Biorąc pod uwagę status prawny Państwowej Inspekcji Pracy, trzeba uznać, że należy ona do kręgu podmiotów, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 u.d.i.p., czyli na podmiocie tym spoczywa obowiązek udostępniania posiadanych danych mających charakter informacji publicznej. Jak stwierdził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie w wyroku z 9 stycznia 2014 r., sygn. akt II SA/Sz 1416/13, uznając jednocześnie, że protokół kontroli Państwowej Inspekcji Pracy jako całość stanowi dokument publiczny, „[z]obowiązane do udostępniania informacji publicznej są władze publiczne oraz inne podmioty wykonujące zadania publiczne, w tym organy władzy publicznej, a więc także organy Państwowej Inspekcji Pracy, która jest wyspecjalizowanym organem państwowym sprawującym w imieniu państwa nadzór i kontrolę przestrzegania prawa pracy, w tym przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy”.

Posłom, tak samo jak innym obywatelom, przysługuje prawo dostępu do informacji publicznej. Zgodnie z przepisami ustawy o dostępie do informacji publicznej prawo do takiej informacji obejmuje między innymi uprawnienia do uzyskania informacji publicznej, w tym uzyskania informacji przetworzonej w takim zakresie, w jakim jest to szczególnie istotne dla interesu publicznego, a także do wglądu do dokumentów urzędowych (art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 u.d.i.p.). Parlamentarzysta może zatem złożyć wniosek o udostępnienie informacji publicznej na zasadach określonych w ustawie o dostępie do informacji publicznej, przy czym, jak się przyjmuje, „działanie takie nie powinno nosić znamion wykonywania mandatu poselskiego. Wnioskodawcą powinna być osoba fizyczna niepowołująca się na wykonywanie mandatu poselskiego”¹⁴.

Podsumowanie

- Państwowa Inspekcja Pracy nie należy do kręgu podmiotów określonych w art. 19 ust. 1 u.w.m.p.s. Tym samym w stosunku do Państwowej Inspekcji Pracy poseł nie może wykonywać uprawnień przewidzianych w tym przepisie.
- Podstawą prawną czynności podejmowanych indywidualnie przez posła wobec Państwowej Inspekcji Pracy mógłby być art. 16 ust. 1 u.w.m.p.s. Należy

¹⁴ W. Odrowąż-Sypniewski, *Opinia prawna na temat dostępu Posła na Sejm do informacji publicznej*, 18 maja 2021 r., BAS-WAP-1067/21.

jednak podkreślić, że przepis ten pozwala na uzyskiwanie „informacji i wyjaśnień w sprawach wynikających z wykonywania obowiązków poselskich”. Żądane przez posła informacje i wyjaśnienia muszą mieć związek z wykonywaniem praw i obowiązków poselskich w Sejmie. Ponadto prawo uzyskiwania informacji i wyjaśnień nie oznacza automatycznie obowiązku przedstawienia dokumentów znajdujących się w posiadaniu adresata żądania. Można zatem przyjąć, że zakres uprawnień wynikających z art. 16 ust. 1 u.w.m.p.s. obejmuje możliwość domagania się informacji i wyjaśnień dotyczących kontroli, jednak nie może być on utożsamiany z żądaniem udostępnienia protokołów pokontrolnych.

■ Posłom, tak samo jak innym obywatelom, przysługuje prawo dostępu do informacji publicznej. Zgodnie z przepisami ustawy o dostępie do informacji publicznej prawo do informacji publicznej obejmuje między innymi uprawnienia do uzyskania informacji publicznej, a także do wglądu do dokumentów urzędowych. Parlamentarzysta może zatem złożyć wniosek o udostępnienie informacji publicznej na zasadach określonych w tej ustawie.

Bibliografia

Akty prawne

■ Prawo krajowe

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r., Dz.U. nr 78, poz. 483, ze zm.
Ustawa z 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora, t.j. Dz.U. 2022, poz. 1339.
Ustawa z 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, t.j. Dz.U. 2022, poz. 902.
Ustawa z 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy, t.j. Dz.U. 2022, poz. 1614.
Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, t.j. M.P. 2022, poz. 990.

Orzecznictwo

- Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 25 maja 2009 r., sygn. akt SK 54/08.
Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 16 grudnia 2009 r., sygn. akt I OSK 1002/09.
Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z 11 stycznia 2017 r., sygn. akt IV SA/Gl 911/16.
Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z 18 stycznia 2017 r., sygn. akt IV SA/Gl 979/16.
Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie z 9 stycznia 2014 r., sygn. akt II SA/Sz 1416/13.

Literatura

- Antolak-Szymański K., Komentarz do art. 2 [w:] *Ustawa o Państwowej Inspekcji Pracy. Komentarz*, red. K. Antolak-Szymański, T. Niedziński, 2016, Legalis.
- Chybalski P., *Opinia prawna w sprawie dopuszczalności uznania państwowych instytucji kultury za potencjalnych adresatów poselskich uprawnień przewidzianych w art. 16 ust. 1, art. 19 ust. 1 oraz art. 20 ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora*, 5 lipca 2022 r., BAS-WAP-1342/22, niepubl.
- Chybalski P., *Opinia prawna w sprawie uprawnień poselskich wynikających z art. 19 oraz art. 20 ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora (analiza problemów szczegółowych)*, 19 lutego 2019 r., BAS-WAKiU 98/19, niepubl.
- Czarny P., *Opinia prawna dotycząca obowiązku udzielania posłom informacji przez przedstawicieli organów państwowych*, 28 marca 2019 r., BAS-WAKiU 547/19, niepubl.
- Dubowski R., *Opinia prawna dotycząca udostępnienia posłowi przez okręgowy inspektorat pracy protokołu pokontrolnego z kontroli w NZOZ na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora*, 31 stycznia 2023 r., BAS-WAP-60/23, niepubl.
- Galinska-Rączy I., *Opinia prawna w sprawie możliwości występowania przez posłów do Państwowej Inspekcji Pracy o udostępnienie informacji publicznej oraz kwalifikowania posłów jako podmiotów zobowiązanych do udzielania informacji publicznej*, 28 października 2020 r., BAS-WAP-1738/20, niepubl.
- Łapiński K., Komentarz do art. 2 [w:] *Ustawa o Państwowej Inspekcji Pracy*, red. K. Walczak, 2022, Legalis.
- Odrowąż-Sypniewski W., *Opinia prawna na temat dostępu Posła na Sejm do informacji publicznej*, 18 maja 2021 r., BAS-WAP-1067/21, niepubl.
- Uziębło P., Komentarz do art. 16, art. 19 [w:] K. Grajewski, J. Stelina, P. Uziębło, *Komentarz do ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora*, 2014, LEX.